

สวัสดีท่านผู้อ่านทุกท่าน

วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 นี้ ประกอบด้วยบทความรับเชิญ 1 เรื่อง และบทความวิจัยอีก 9 เรื่อง เป็นบทความด้านวรรณกรรม 2 เรื่อง บทความด้านสังคมญี่ปุ่น 2 เรื่อง และ ด้านภาษาศาสตร์และการสอนภาษาญี่ปุ่น 5 เรื่อง

บทความรับเชิญเรื่อง “The Future of International Higher Education Aiming for SDGs: Collaboration with Japanese Studies Students around the World” เป็นบทความจากปาฐกถาพิเศษในการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 15 ของสมาคมญี่ปุ่นศึกษาแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดร่วมกับมหาวิทยาลัยบูรพาเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2564 นำเสนอโดย Professor Keiko Unedaya จาก Global Initiative Center, Kagoshima University บทความนี้ได้เน้นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาและการแลกเปลี่ยนนักศึกษาที่ควรส่งเสริมให้มีการขยายเครือข่ายให้นักศึกษาต่างชาติและนักศึกษาชาวญี่ปุ่นในทุกแขนงวิชาได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกัน โดยยกตัวอย่างของนักศึกษาเอกวิชาวาษาญี่ปุ่นและญี่ปุ่นศึกษาเป็นต้นแบบ โดยมุ่งหวังว่าจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ด้านการศึกษาได้ บทความนี้ได้รับการถอดความและแปลเป็นภาษาไทยโดย รองศาสตราจารย์ ดร.ยุพกา พุกขิมา จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทความวิจัยด้านวรรณกรรม เรื่อง “การใช้คู่ตรงข้ามในนวนิยายเรื่อง *เค็นโทเม*” ผู้วิจัยนำเสนอการใช้แนวคิดเรื่องคู่ตรงข้ามเพื่อวิเคราะห์นวนิยายร่วมสมัยของ โยโกะ ทะวะดะ นักประพันธ์นวนิยายร่วมสมัยญี่ปุ่น-เยอรมัน ซึ่งผลงานดังกล่าวสะท้อนสภาพอนาคตของกรุงโตเกียวที่เต็มไปด้วยความเสื่อมโทรม และเรื่อง “นัยยะของเซนริวในสถานการณ์ปัจจุบัน: กรณีศึกษาซาราริมันเซนริว” เป็นงานวิจัยที่ศึกษาคำศัพท์ที่ปรากฏในกลอนเซนริว กลอนสั้นของมนุษย์เงินเดือนจำนวน 100 บทที่ได้รับคัดเลือกจากการประกวดในปี 2563 นี้ ผลงานเหล่านี้เป็นหลักฐานสำคัญที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตแบบใหม่ที่เกิดจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิดด้วย นับเป็นงานวิจัยที่มีความน่าสนใจและเชื่อมโยงเข้ากับวิถีชีวิตในสังคมปัจจุบันได้ดี

บทความด้านสังคมและการเมืองเรื่อง “ยุทธศาสตร์ Belt and Road Initiative ของจีน และยุทธศาสตร์ Free and Open Indo-Pacific ของญี่ปุ่นกับการปรับแนวทางการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ” เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบยุทธศาสตร์ของจีนกับญี่ปุ่นในประเด็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการให้ความช่วยเหลือ และชี้ให้เห็นผลประโยชน์ระหว่างประเทศผู้ให้และประเทศผู้รับ ประเด็นเหล่านี้ควรติดตามอย่างยิ่งเนื่องจากทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งและมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย สำหรับเรื่อง “การจัดกลุ่มชาวญี่ปุ่นและการศึกษาความต้องการที่มีต่อการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวในประเทศไทย” ยังคงมีการศึกษาต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากจำนวนชาวญี่ปุ่นที่พำนักระยะยาวในประเทศไทยยังคงเพิ่มขึ้น แม้จะชะงักไปบ้างในช่วงสถานการณ์โควิดก็ตาม

บทความด้านภาษาศาสตร์และการสอนภาษาญี่ปุ่น มีการนำเสนอทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการสอนใหม่ ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในประเทศไทย บทความเรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎี CMM และแนวคิด RT ที่มีต่อความสามารถในการสนทนาแบบญี่ปุ่น” เป็นงานวิจัยที่ศึกษากิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนชาวไทยระดับมัธยมศึกษา เรื่อง “บทบาทของผู้สอนในการช่วยสนับสนุนด้านการสืบค้นข้อมูลในชั้นเรียน: กรณีศึกษาผ่านการสำรวจการใช้สมาร์ตโฟนของผู้เรียน” เสนอแนวทางที่ผู้สอนจำเป็นต้องปรับบทบาทของตนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมใหม่ที่ผู้เรียนใช้สมาร์ตโฟนเป็นตัวช่วยในการสืบค้นข้อมูล เรื่อง “อุปสรรคในการเรียนรู้คำศัพท์ตะคะนะและกลวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย: กรณีศึกษาจากการสำรวจในกลุ่มผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นระดับชั้นอุดมศึกษา” สะท้อนปัญหาของผู้เรียนที่อาจไม่เข้าใจความหมายที่ถูกต้อง เนื่องจากขอบเขตของความหมายนั้นแตกต่างจากคำในภาษาอังกฤษ และเรื่อง “การใช้ ‘ใช้’ (使う、用いる、使用する、利用する) ในภาษาญี่ปุ่น: กรณีศึกษาผ่านเครื่องมือสืบค้นคลังข้อมูลภาษาออนไลน์ NINJAL-LWP for TWC” เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความหมายของคำกริยา “ใช้” ซึ่งมีอยู่หลายคำในภาษาญี่ปุ่น โดยวิเคราะห์การใช้จากคำปรากฏร่วมในคลังข้อมูลภาษาญี่ปุ่น และเรื่อง “ปัญหาการเกาะเกี่ยวความในเรียงความภาษาญี่ปุ่น: กรณีศึกษาผู้เรียนวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชาวไทย” เป็นการศึกษาที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของผู้เรียนในการเขียนเรียงความภาษาญี่ปุ่น และเสนอแนะแนวทางที่ผู้สอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้

บทความวิจัยเหล่านี้ นอกจากจะเสริมสร้างความเข้าใจที่มีต่อญี่ปุ่นในแง่มุมต่าง ๆ ยังเป็นการต่อยอดองค์ความรู้ด้านงานวิจัยที่มีความลึก และเป็นคลังความรู้ที่สำคัญสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่ด้วย

วารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา ได้รับการสนับสนุนทุนเผยแพร่ จากเจแปนฟาวน์เดชั่น มาโดยตลอด จึงใคร่ขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

ในปีนี้ได้มีการปรับรูปแบบบทความจากสองคอลัมน์เป็นหนึ่งคอลัมน์เพื่อให้การแสดงผลประเภทตารางดูง่ายขึ้น มีผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ บทความละ 3 ท่าน และใคร่ขอเชิญชวนนักวิชาการทุกท่านมาร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านญี่ปุ่นศึกษาให้แก่สังคมไทย หากท่านผู้อ่านมีคำแนะนำเกี่ยวกับวารสาร กรุณาส่งคำแนะนำของท่านมายังกองบรรณาธิการ jsn.jsat@gmail.com เพื่อการพิจารณาปรับปรุงในฉบับต่อไป

ทัศนีย์ เมธาพิสิฐ

บรรณาธิการวารสารเครือข่ายญี่ปุ่นศึกษา
มิถุนายน 2022